תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין־וחשבון), התשמ"ח-1988[1]

בתוקף סמכותי לפי סעיף 134א לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

[תיקונים: התשנ"ג, התשנ"ז (מס' 2), התשנ"ח (מס' 2), התש"ס, התשס"ד, התשע"ד, התשע"ח, התשע"ח (מס' 2), התשפ"ד, התשפ"ה]

1. בתקנות אלה –

"בעל חשבון בתאגיד בנקאי חוץ" – מי שרשום בתאגיד חוץ בנקאי כבעל חשבון במטבע כלשהו;

"הכנסה מאנרגיה מתחדשת" – הכנסה כאמור בסעיפים 2 ו־3 לחוק לעידוד השקעה באנרגיות מתחדשות (הטבות מס בשל הפקת חשמל מאנרגיה מתחדשת), התשע"ז-2016, ובלבד שסך כל ההכנסה לא עלה על הסכום המרבי כהגדרתו בחוק האמור;

"הכנסה מדמי שכירות" – הכנסה מדמי שכירות ששולם עליה מס לפי סעיף 122 לפקודה ושסך כל ההכנסה ממנה בשנת המס לא עלה על הסכום הקבוע בתוספת ב';

"הכנסת חוץ" – הכנסה שהופקה או שנצמחה מחוץ לישראל, וכן הכנסה ממכירת נייר ערך של חברה תושבת ישראל הרשום למסחר בבורסה מחוץ לישראל, שהתקיימו בה כל אלה:

(1) סכומה לא עלה על הסכום הקבוע בתוספת ד';

(2) שולמה בשלה מקדמת מס, ולענין הכנסה כאמור שאינה ממכירת נייר ערך של חברה תושבת ישראל הנסחרת בבורסה או ממכירת נייר ערך זר – שולמה בשלה מקדמת מס או שנקבע לה פטור ממס;

"הכנסה מריבית" – הכנסה מריבית, מדמי ניכיון, מהפרשי הצמדה או מרווחים שהם הכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה, שהופקה או שנצמחה בישראל, המשתלמת בתכנית חיסכון, בפיקדון או בקופת גמל, או המשתלמת על פי איגרת חוב הנסחרת בבורסה, מילווה מדינה או מילווה קצר מועד, ושהתקיים לגביה אחד מאלה:

(1) נקבע לה פטור ממס;

(2) היא חייבת במס לפי הוראות סעיף 125ג(ב) או (ג) לפקודה, נוכה ממנה מלוא המס החל לפי הוראות הפקודה וסכומה אינו עולה על הסכום הקבוע בתוספת ה';

"הכנסה מנייר ערך" – הכנסה ממכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, לרבות הכנסה ממכירת נייר ערך זר, או ממכירת מילווה קצר מועד, שהתקיים לגביה אחד מאלה:

(1) נקבע לה פטור ממס;

(2) נוכה ממנה מלוא המס לפי הוראות הפקודה וסכומה אינו עולה על הסכום הקבוע בתוספת ו';

"הכנסה מעסק זעיר"[2] – הכנסה מעסק או משלח יד של בעל עסק זעיר כהגדרתו בסעיף 87ב לפקודה, שמנוכה ממנה הניכוי לבעל עסק זעיר והכנסה מדמי מילואים ודמי לידה של בעל עסק זעיר, שהתקיימו לגביהן כל המפורטים להלן; בעל עסק זעיר רשאי לבצע את ההגשה באמצעות המערכת הממוחשבת במשרד רשות המסים; המנהל יפרסם הודעה על כך באתר האינטרנט של רשות המסים:

(1) עד תום שנת המס שבה הופקה ההכנסה בעל העסק הזעיר הגיש בקשה לפטור מהגשת דין וחשבון באופן מקוון בטופס שקבע המנהל מכוח סמכותו בסעיף 240ב לפקודה;

(2) במהלך שנת המס שבה הופקה ההכנסה בעל העסק הזעיר הגיש הצהרה באופן מקוון בטופס שקבע המנהל מכוח סמכותו בסעיף 240ב לפקודה לגבי סכום מחזורו הצפוי בשנת המס ולגבי סכום ההכנסה מדמי מילואים ודמי לידה הצפויים בשנת המס ונתונים נוספים הנדרשים לצורך חישוב המס; בהגדרה זו, "מחזור" – מחזור עסקאות כהגדרתו בסעיף 87ב לפקודה;

(3) בתקופה שמתחילת שנת המס שלאחר שנת המס שבה הופקה ההכנסה עד ליום 31 במרץ של אותה שנה בעל העסק הזעיר הצהיר על מחזורו בפועל ועל הכנסתו מדמי מילואים ודמי לידה באופן מקוון בטופס שקבע המנהל מכוח סמכותו לפי סעיף 240ב לפקודה;

(4) עד ליום 31 במרץ של שנת המס שלאחר שנת המס שבה הופקה ההכנסה שולם בשלה תשלום על חשבון המס של בעל עסק זעיר;

לעניין זה –

"ניכוי לבעל עסק זעיר" – כמשמעותו בסעיף 87ד לפקודה;

"תקנות ניכוי ממשכורת" – תקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה), התשנ"ג-1993;

"תשלום על חשבון המס של בעל עסק זעיר" – תשלום שעליו יורה פקיד השומה בהתאם להצהרות בעל העסק הזעיר כאמור בפסקאות (2) ו־(3), שגובהו יהיה בגובה הניכוי שהיה מנוכה מההכנסה לפי תקנות ניכוי ממשכורת, אילו הכנסה זו, בהפחתת סכום הניכוי לבעל עסק זעיר, הייתה שכר עבודה בעד משרה נוספת; נוסף על האמור, לעניין בעל עסק זעיר שאין לו הכנסות נוספות מיגיעה אישית – בהפחתת סכום שיורה פקיד השומה בהתחשב בגובה הזיכוי שצפוי להיות זכאי לו בעל העסק הזעיר לפי סעיף 45א(ב) לפקודה;

"הכנסה מדמי מילואים ודמי לידה", לעניין בעל עסק זעיר – הכנסה מדמי לידה המשתלמים לפי סימן ג' בפרק ג' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, גמלה לשמירת היריון המשתלמת לפי סימן ה' בפרק ג' לחוק האמור ותגמול בעד ימי שירות במילואים המשתלם לפי פרק י"ב לחוק האמור;

"הכנסה מקצבת חוץ" – הכנסה מקצבה כאמור בסעיף 9ג לפקודה, שהתקיימו בה שני אלה:

(1) בשל הוראות סעיף 9ג לפקודה או הוראות חלק י' פרק שלישי לפקודה, אין לשלם בשלה מס נוסף בישראל בשנת המס;

(2) סכומה לא עלה על הסכום הקבוע בתוספת ד';

"הכנסה נוספת" – כל אחד מאלה:

(1) הכנסה שנוכה ממנה מלוא המס לפי הוראות הפקודה, בשיעור שאינו נמוך מהשיעור המרבי, או באישור פקיד השומה בשיעור שאינו נמוך מ־30%;

(2) הכנסה שאינה הכנסה לפי סעיף 2(1) או (2) לפקודה, שחל לגביה פטור ממס; לעניין זה, "פטור ממס" – למעט פטור ממס לפי סעיף 14 לפקודה;

והכל למעט משכורת, הכנסה מדמי שכירות, הכנסת חוץ, הכנסה מקצבת חוץ, הכנסה מריבית או הכנסה מנייר ערך, ובלבד שסך כל ההכנסה הנוספת בשנת המס לא עלה על הסכום הקבוע בתוספת ב'.

"השיעור המרבי" – שיעור המס הגבוה ביותר הקבוע בסעיף 121 לפקודה ולענין הכנסה שנקבע לה שיעור מס נמוך יותר – השיעור הגבוה ביותר שנקבע לה;

"משכורת" – הכנסה שסכומה הכולל בשנת המס לא עלה על הסכום הקבוע בתוספת א', שנוכה ממנה מלוא המס החל לפי הוראות הפקודה ושהיא אחת מאלה:

(1) הכנסת עבודה;

(2) קצבה לפי סעיף 2(5) לפקודה, המשולמת על ידי מעביד או קופת גמל;

(3) מענק פרישה או מוות כמשמעותו בסעיף 9(7א) לפקודה, החייב במס;

(4) סכום המתקבל עקב היוון קיצבה כמשמעותו בפסקה (6) להגדרת "הכנסה מיגיעה אישית" בפקודה, החייב במס;

(5) הכנסה של עובד ממימוש מניה שהוקצתה לו ושחלות במכירתה הוראות סעיף 102 לפקודה;

התקבלו סכומים ממספר מעבידים או מצירוף של הכנסות מההכנסות המנויות בפסקאות (1) עד (5) יראו את כלל ההכנסה כמשכורת רק אם מאחד הסכומים נוכה המס לפי סעיף 164 לפקודה ומשאר הסכומים נוכה המס בשיעור שאינו נמוך משיעור המס המירבי או בשיעור שקבע פקיד השומה;

"מקדמת מס" – מקדמה לפי הוראות תקנות מס הכנסה (מקדמות בשל הכנסת חוץ), התשס"ד–2004, שצורף אליה דו"ח בדבר דרך קביעת המקדמה, כפי שנקבע באותן תקנות;

"נייר ערך" – כהגדרתו בסעיף 105יא לפקודה;

"נייר ערך זר" – כהגדרתו בתקנות מס הכנסה (קביעת ניירות ערך זרים והוראת שעה), התשס"ג–2002;

"נכס חוץ" – כל רכוש, בין מקרקעין בין מיטלטלין וכן כל זכות או טובת הנאה, ראויות או מוחזקות והכל כשהם מחוץ לישראל;

"תאגיד חוץ בנקאי" – תאגיד שהואגד מחוץ לישראל והוא בנק או מוסד כספי אחר לפי דיני אותה מדינה.

פטור מהגשת דו"ח

[תיקונים: התשמ"ט, התשנ"ז (מס' 2), התש"ס, התשס"ד, התשע"ח, התשפ"ה]

2. (א) יחיד תושב ישראל שכל הכנסתו בשנת המס היתה הכנסה ממשכורת או הכנסה מדמי שכירות, או שהיתה הכנסת חוץ, הכנסה מקצבת חוץ, הכנסה מריבית, הכנסה מנייר ערך, הכנסה מאנרגיה מתחדשת, הכנסה מעסק זעיר או הכנסה נוספת, או צירוף של כולן או חלקן, יהא פטור מהגשת דין וחשבון לפי סעיף 131 לפקודה.

(ב) בני זוג הזכאים לחישוב נפרד של המס על הכנסתם מיגיעה אישית, יחולו התקרות הקבועות בהגדרות "משכורת", "הכנסה מדמי שכירות", "הכנסת חוץ" או "הכנסה מקצבת חוץ" שבתקנה 1, לגבי כל אחד מבני הזוג, על הכנסתו מיגיעה אישית.

(ג)–(ד) (נמחקו).

סייג לפטור

[תיקונים: התשנ"ח (מס' 2), התשס"ג, התשס"ד, התשע"ד, התשפ"ד]

3.[2] (א) על אף האמור בתקנה 2 לא יחול הפטור מהגשת דין וחשבון על יחיד אם נתקיים לגביו אחד מאלה:

(1) הוא או בן זוגו הם בעלי שליטה כאמור בסעיף 32(9) לפקודה;

(2) הכנסתו החייבת כוללת הכנסה של בן זוגו והם אינם רשאים לתבוע חישוב נפרד של המס בהתאם לסעיף 66 לפקודה;

(3) הכנסתו או הכנסת בן זוגו, בשנת המס, כללה מענק פרישה או מוות או סכום שנתקבל עקב היוון קיצבה שלגביה התיר הנציב חלוקת ההכנסות לשנים הבאות כאמור בסעיף 8(ג)(3) לפקודה;

(4) הכנסתו או הכנסת בן זוגו, בשנת המס, כללה שכר ספורטאים כהגדרתו בסעיף 1 לצו מס הכנסה (קביעת שכר אמנים, שכר בוחנים, שכר מרצים, שכר מעניקי שירותי משרד, ושכר ספורטאים כהכנסה), התשכ"ז–1967;

(5) היה חייב להגיש דין וחשבון לשנת המס הקודמת שלא על פי פסקה זו.

(6) היתה לו, לבן זוגו או לילדו שטרם מלאו לו 18 שנים, במועד כלשהו בשנת המס, אחד מאלה:

(א) זכות בחבר בני אדם תושב חוץ, למעט בחברה שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה;

(ב) נכסי חוץ אחרים ששוויים ביום כלשהו בשנת המס הוא 1,500,000 שקלים חדשים, או יותר;

(7) הוא, בן זוגו או ילדו שטרם מלאו לו 18 שנים הם בעלי חשבון בתאגיד בנקאי חוץ במועד כלשהו בשנת המס, אם היתרה הכוללת בכל חשבונותיהם בתאגידי חוץ בנקאיים ביום כלשהו בשנת המס היא 1,500,000 שקלים חדשים, או יותר;

(8) הוא או בן זוגו חייבים במס נוסף בהתאם לסעיף 121ב לפקודה.

(ב) האמור בתקנת משנה (א)(5) לא יחול לגבי יחיד שהיתה לו בשנת המס הכנסה מדמי שכירות ושבשנת המס הקודמת נתחייב בהגשת דו"ח רק משום שהיתה לו הכנסה מהשכרת דירה למגורים שעליה לא שילם מס לפי סעיף 122 לפקודה.

(ג) (1) האמור בתקנת משנה (א)(1) לא יחול על יחיד שהיה לתושב ישראל לראשונה, אם הוא או בן זוגו הם בעלי שליטה בחבר בני אדם תושב חוץ, שהוקם בעת היותם של היחיד או בן זוגו תושבי חוץ ותושבי ישראל אחרים אינם בעלי שליטה באותו חבר בני אדם תושב חוץ, בתנאי שהוא ובן זוגו אינם בעלי שליטה בחבר בני אדם תושב ישראל, והכל לגבי הדוחות שיש להגישם לשנת המס שבה היה היחיד לתושב ישראל לראשונה או לשנת המס שלאחריה.

(2) הוראות פסקה (1) יחולו, בשינויים המחויבים, גם על יחיד, שחדל להיות תושב ישראל ושהה דרך קבע מחוץ לישראל עשר שנים רצופות לפחות לאחר שחדל להיות תושב ישראל.

(ד) האמור בתקנת משנה (א)(6) או (7) לא יחול על יחיד, אם הוא, בן זוגו וילדו שטרם מלאו לו 18 שנים, זכאים כולם בשנת המס לפטור ממס לפי סעיף 14(א) או (ג) לפקודה או לפי סעיף 90(ב) לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 132), התשס"ב–2002.

פטור במקרים מסויימים

[תיקון התשנ"ח (מס' 2)]

4. יחיד תושב ישראל שכל הכנסותיו אינן מעבודה, מעסק או ממשלח יד, ושלא מתקיימות בו הנסיבות האמורות בפסקאות (6) או (7) שבתקנה

3(א) יהיה פטור מהגשת דין וחשבון על פי סעיף 131 לפקודה אם סך כל הכנסתו בשנת המס לא עלה על סכום שהוא פי שלושה מסכום נקודות הזיכוי שהוא זכאי להן באותה שנת מס לפי סעיפים 34 ו־36 לפקודה.

פטור לתושב חוץ

(תיקוים: התשס"ד, התשע"ח)

5. (א) תושב חוץ שהיתה לו הכנסה שנצמחה או הופקה בישראל, יהא פטור מחובת הגשת דין וחשבון על פי סעיף 131 לפקודה, אם מההכנסה האמורה נוכה מלוא המס לפי סעיפים 161, 164 או 170 לפקודה והיא הכנסה אחת מאלה:

(1) מעסק או משלח יד אשר הפעילות בהם התמשכה בשנת המס תקופה או תקופות שאינן עולות בסך הכל על 180 יום;

(2) לפי סעיף 2(2) או (5) לפקודה;

(3) הכנסה לפי סעיפים 2(4), (6) או (7) לפקודה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) לא יחול הפטור מהגשת דין וחשבון על תושב חוץ אם הוא חייב במס נוסף בהתאם לסעיף 121ב לפקודה.

סייג לפטור בנאמנות

(תיקון התשס"ד)

5א. על אף האמור בתקנות 2 עד 4, לא יחול פטור מהגשת דין וחשבון על יחיד תושב ישראל שיצר בשנת המס נאמנות, או שקיבל מכספי נאמנות, במישרין או בעקיפין, סכום בכסף או בשווה כסף, העולה על 100,000 שקלים חדשים, גם אם אינו חייב במס בישראל.

סייג לפטור למי שחייב בדוחות נוספים

(תיקון התשע"ח)

5ב. על אף האמור בתקנות 2 עד 5, יחול הפטור מהגשת דין וחשבון על מי שחייב בדיווח לפי סעיפים 131(א)(1) עד (5) לפקודה בלבד.

סייג לפטור

6. הפטור מהגשת דו"ח לפי תקנות אלה לא יחול לגבי דו"ח שיחיד נדרש להגישו על ידי פקיד השומה.

תיאום סכומים ועיגולם

(תיקון התשס"ד)

6א. הסכומים הנקובים בתקנה 3 ובתוספות יתואמו על פי סעיף 120ב לפקודה כאילו היו תקרות הכנסה, ויעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של אלף שקלים חדשים.

תחולה

7. תחולתן של תקנות אלה לגבי הדו"חות שחייבים להגישן לשנת המס 1987 ואילך.

ביטול

8. תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון), התשל"ט-1978 (להלן - תקנות הפטור), בטלות לגבי הדו"חות לשנת המס 1987 ואילך.

(תיקונים: התשמ"ט, התש"ן, התשנ"א, התשנ"ב, התשנ"ג, התשנ"ד, התשנ"ה, התשנ"ו, התשנ"ז, התשנ"ח, התשנ"ט, התש"ס, התשס"א, התשס"ב, התשס"ג, התשס"ד)

תוספת א'

שנת המס		הסכום בשקלים חדשים
1987		120,000
1988		140,000
1989		170,000
1990		200,000
1991		240,000
1992		260,000
1993		290,000
1994		330,000
1995		360,000
1996		400,000
1997		440,000
1998		460,000
1999		480,000
2000		490,000

2001		490,000
2002		530,000
2003		520,000

(תיקונים: התשמ"ט, התש"ן, התשנ"א, התשנ"ב, התשנ"ג, התשנ"ד, התשנ"ה, התשנ"ו, התשנ"ז, התשנ"ח, התשנ"ט, התש"ס, התשס"א, התשס"ב, התשס"ג, התשס"ד)

תוספת ב'

שנת המס		הסכום בשקלים חדשים
1987		20,000
1988		35,000
1989		42,000
1990		50,000
1991		60,000
1992		65,000
1993		150,000
1994		170,000
1995		190,000
1996		210,000
1997		230,000
1998		240,000
1999		250,000
2000		250,000
2001		260,000
2002		270,000
2003		270,000

(תיקון התשס"ד)

תוספת ג'

(בוטלה)

(תיקון התשס"ד)

תוספת ד'

(הכנסת חוץ, הכנסה מקצבת חוץ)

שנת המס		הסכום בשקלים חדשים
2003		270,000

(תיקון התשס"ד)

תוספת ה'

(הכנסה מריבית)

שנת המס		הסכום בשקלים חדשים
2003		פטור מדיווח
2004		520,000

(תיקונים: התשס"ד, התשע"ד, התשע"ח)

תוספת ו'

(הכנסה ממכירת ניירות ערך)

שנת המס		הסכום בשקלים חדשים
2017		2,500,000

כ"ב בשבט התשמ"ח (10 בפברואר 1988)

משה נסים
שר האוצר

---

1. ק"ת 5091, התשמ"ח (17.3.1988), עמ' 580.

תיקון: ק"ת 5150, התשמ"ט (6.12.1988), עמ' 202;
ק"ת 5241, התש"ן (14.1.1990), עמ' 259;
ק"ת 5321, התשנ"א (13.1.1991), עמ' 406;
ק"ת 5413, התשנ"ב (9.1.1992), עמ' 640;
ק"ת 5476, התשנ"ג (23.10.1992), עמ' 21;
ק"ת 5570, התשנ"ד (31.12.1993), עמ' 319;
ק"ת 5650, התשנ"ה (5.1.1995), עמ' 500;
ק"ת 5725, התשנ"ו (28.12.1995), עמ' 306;
ק"ת 5801, התשנ"ז (24.12.1996), עמ' 278;
ק"ת 5817, התשנ"ז (11.3.1997), עמ' 472 [התשנ"ז (מס' 2)] (ראה הוראות תחולה ומעבר בתקנות המתקנות);
ק"ת 5879, התשנ"ח (9.2.1998), עמ' 378;
ק"ת 5907, התשנ"ח (22.6.1998), עמ' 944 [התשנ"ח (מס' 2)];
ק"ת 5960, התשנ"ט (18.3.1999), עמ' 519;
ק"ת 6034, התש"ס (14.5.2000), עמ' 570;
ק"ת 6085, התשס"א (12.2.2001), עמ' 407;
ק"ת 6149, התשס"ב (31.1.2002), עמ' 382;
ק"ת 6230, התשס"ג (9.3.2003), עמ' 575;
ק"ת 6254, התשס"ג (6.8.2003), עמ' 880 [התשס"ג (מס' 2)];
ק"ת 6317א, התשס"ד (31.5.2004), עמ' 558ב (ת"ט בק"ת התשס"ד, עמ' 722);
ק"ת 7405, התשע"ד (7.8.2014), עמ' 1585;
ק"ת 7931, התשע"ח (16.1.2018), עמ' 848;
ק"ת 7947, התשע"ח (6.2.2018), עמ' 950 [התשע"ח (מס' 2)];
ק"ת 11460, התשפ"ד (16.9.2024), עמ' 3606;
ק"ת 11554, התשפ"ה (26.11.2024), עמ' 254;
ק"ת 12133, התשפ"ו (22.12.2025), עמ' 404.

2. תיקון התשפ"ו הכניס להגדרה "הכנסה מעסק זעיר" התייחסות להכנסה מדמי מילואים ודמי לידה של בעל עסק זעיר, וקבע כי התיקון יחול לגבי דוחות שיש להגישם לגבי שנת המס 2025 ואילך, אך הן יחולו גם לגבי דוחות לשנת המס 2024 אם התקיימו: (1) ערב תיקון התשפ"ו – האמור בפסקאות (1) ו־(2) להגדרה, כנוסחן ערב התיקון; (2) התקיים האמור בפסקאות (3) ו־(4) להגדרה כנוסחן לאחר התיקון. עוד נקבע כי לגבי דוחות לשנת המס 2025, המועד הנקוב בפסקה (3) להגדרה הוא 31.12.25 והמועד הנקוב בפסקה (4) להגדרה הוא 31.12.25.

3. לגבי מי שהיה לתושב ישראל לראשונה או שהיה לתושב חוזר ותיק, כאמור בסעיף 14(א) לפקודה, החל מיום 1.1.2026 ואילך, בתקנה 3, בתקנת משנה (א), ברישה, אחרי "יחיד" יבוא "תושב ישראל" ותקנות משנה (ג) ו־(ד) – בטלות.